

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220010681
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2220010681.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Ladislava Révesa a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci obžalovaného Y. G., nar. XX.XX.XXXX v Q., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, o odvolaniach okresného prokurátora a poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 18T/91/2020-201 zo dňa 10.09.2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 26.04.2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku sa odvolanie poškodenej V. B., nar. XX.XX. XXXX **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 18T/91/2020-201 zo dňa 10.09.2021 bol obžalovaný Y. G., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom Q. U. XXX, W. U. podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Dunajská Streda sp. zn. 1Pv 491/17/2201-52 zo spáchania skutku právne kvalifikovaného ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak,

že

dňa 28.07.2017 v čase okolo 15.20 hod v obci W. U., časť Q. U., v záhrade rodinného domu číslo XXX, okres Dunajská Streda po predchádzajúcej výmene názorov, cez plot sa vyhrážal fyzickou likvidáciou susedke V. B. so slovami: „počkaj, teraz uvidíš, ja Ťa zabijem, ja Ťa zastrelím“, pričom v ruke držal predmet podobajúci sa na krátku strelnú zbraň, ktorou na ňu namieril a opakovane uviedol slová: „ja to do teba napálím, ja Ťa tu odjem, stojí mi to za tých 20 rokov, keď pôjdem sedieť“, ktoré vyhrážky v V. B., nar. XX.XX.XXXX vzbudili dôvodnú obavu, že ich aj uskutoční,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 201-204.

Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, poškodenej ako aj svedkov, oboznámením listinných dôkazov. Z takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vykonanými dôkazmi nebolo bez dôvodných pochybností preukázané, že skutok, za ktorý je obžalovaný stíhaný sa stal. Obžalovaný spáchanie skutku popieral, absenciu vyhrážania popreli aj svedkyne G. a P.. Žiadne iné osoby neboli svedkami konfliktu medzi obžalovaným a poškodenu. V rámci konania neboli vykonané žiadne či už priame alebo nepriame dôkazy, ktoré by obžalovaného usvedčovali zo spáchania skutku. Pri hodnotení dôkazov vychádzal z celkovej

vierohodnosti svedkov, možnej motivácie krivo vypovedať. Pretože z vykonaných dôkazov nebolo možné bez dôvodných pochybností dospieť k záveru, že sa stal skutok pre ktorý je obžalovaný stíhaný, okresný súd v zmysle zásady in dubio pro reo obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil.

Proti tomuto rozsudku podal bezprostredne po jeho vyhlásení odvolanie okresný prokurátor, a to v neprospech obžalovaného a tiež poškodená, ktoré písomne odôvodnili na č.l. 200 a č.l. 208.

Okresný prokurátor považuje napadnutý rozsudok za nezákonný, má za to, že okresný súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Poukazuje na to, že výpoveď poškodenej bola počas celého konania konzistentná a nemenná. V dôsledku vyhrážok obžalovaného mala dôvodnú obavu o svoj život. Jej výpoveď bola dokonca preverená previerkou výpovede na mieste. Poškodená tiež uviedla, že kvôli naštrbeným susedským vzťahom sa plánuje z domu, v ktorom žila odsťahovať. Výpoveď manželky obžalovaného, ktorá vypovedala v prospech obžalovaného je pochopiteľná, je málo pravdepodobné, aby svedkyňa ako manželka obžalovanému priťažila. Obžalovaný si bol vedomý, že poškodená žije sama, preto dôkazná situácia bude v rovine tvrdenia proti tvrdeniu, avšak je potrebné dodať, že vierohodnosť poškodenej v priebehu celého konania nebola spochybnená a preto nie je dôvod neveriť jej. Poukazuje tiež na to, že obžalovaný bol už v minulosti riešený za agresívne správanie voči iným osobám, pričom týmto osobám sa taktiež vyhrážal fyzickou likvidáciou. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods.1 písm. b) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Poškodená odvolanie zahlásené na hlavnom pojednávaní bezprostredne po vyhlásení napadnutého rozsudku písomne neodôvodnila.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 26.04.2022 za prítomnosti zástupkyne Krajskej prokuratúry v Trnave, obžalovaného a jeho obhajcu. Verejného zasadnutia sa nezúčastnila poškodená ani jej splnomocnenec, na čo senát odvolacieho súdu vyhlásil uznesenie, ktorým rozhodol, že verejné zasadnutie vykoná v ich neprítomnosti. Odvolací súd na verejnom zasadnutí oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním okresného prokurátora, odvolaním poškodenej, odpisom z registra trestov na obžalovaného ako aj podstatným obsahom spisu. Zástupkyňa krajskej prokuratúry zotrvala na písomných dôvodoch odvolania. Napadnutý rozsudok považuje za nezákonný, navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Obhajca obžalovaného poukázal na zákonnosť a správnosť napadnutého rozsudku, navrhol odvolanie okresného prokurátora a poškodenej zamietnuť. Obžalovaný prehlásil, že je nevinný, skutok, ktorý sa mu kladie za vinu nespáchal.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Vo vzťahu k napadnutému výroku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku okresný súd jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za dokázané, o ktoré skutočnosti svoje tvrdenia oprel a akými úvahami sa spravoval. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku, tento zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku a odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a odkazuje naň. Na konštatovanie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie vo veci je náležité zistenie skutkového stavu v súlade s § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu vecí vyžaduje nielen zistenie skutkového stavu vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, ale aj objasňovanie okolností a vykonávanie dôkazov svedčiacich proti obžalovanému a okolností a dôkazov svedčiacich v prospech obžalovaných. Každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie vo veci musí byť v súlade s uvedenou zásadou spoľahlivo preukázaná tak, aby nemohla vzbudzovať žiadnu pochybnosť. Za zistenie skutočného stavu vecí preto nemožno považovať iba zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti, hoci výsledky dokazovania pripúšťajú možnosť urobiť záver, že existuje, avšak na druhej strane nevylučujú možnosť iného alebo opačného záveru. Ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, bude nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo. (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6To/6/2018 zo dňa 24.07.2019)

S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a vyhodnotenie dôkazov v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Trestného poriadku dospel odvolací súd k záveru, že vykonanými dôkazmi nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, tak ako už konštatoval aj okresný súd. Aj podľa názoru odvolacieho súdu výsledky vykonaného dokazovania v tomto prípade odôvodňovali postup podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku. Odvolací súd konštatuje, že v danej trestnej veci nebol preukázaný skutok v celosti, na podklade vykonaného dokazovania nemožno bez dôvodných pochybností súhlasiť s priebehom skutku tak, ako bol definovaný v obžalobe.

Podstata žalovanej trestnej činnosti mala spočívať v tom, že obžalovaný sa po predchádzajúcom verbálnom konflikte s poškodenou (svojou susedkou), poškodenej vyhrážal smrťou so zbraňou v ruke. Ku skutku malo dôjsť na pozemku rodinného domu obžalovaného, pričom priamymi svedkami incidentu bol len obžalovaný a poškodená. Obaja zúčastnení, t.j. tak obžalovaný ako aj poškodená zhodne uviedli, že medzi nimi najmenej od roku 2016 pretrvávajú susedské nezhody, a to kvôli psom, ktoré chovala poškodená. Obžalovanému prekážal nekontrolovateľný a sústavný štekot psov poškodenej, poškodená zas uvádzala, že obžalovaný na jej psy opakovane útočil (hádzal po nich delobuchy, striekal ich postrekom, trúbil klaksónom ...). Aj v prípade žalovaného skutku predchádzala slovná potyčka medzi obžalovaným a poškodenou, dôvodom boli opätovne psy poškodenej. Obžalovaný od počiatku konania popieral akékoľvek vyhrážanie sa poškodenej, rovnako poprel i to, že by bol držiteľom zbrane a mal zbrojný preukaz. Poškodená naopak zotrvávala na tom, že obžalovaný jej adresoval vyhrážky smrťou, ktoré sprevádzalo mierenie strelnou zbraňou, ktoré u nej vyvolali strach o svoj život a zdravie.

Vzhľadom na absenciu ďalších priamych dôkazov bolo potrebné pristúpiť k dôslednému preskúmaniu a vyhodnoteniu výpovedí obžalovaného a poškodenej v kontexte ďalších nepriamych dôkazov. Vychádzajúc pritom z priamych ako aj nepriamych dôkazov odvolací súd konštatuje, že ani po vyčerpaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov zaobstaraných a vykonaných za súčinnosti strán a na základe výsledkov vykonaného dokazovania nemohol spoľahlivo, bez rozumných a dôvodných pochybností uzavrieť, že ku skutku, pre ktorý je obžalovaný stíhaný skutočne došlo.

Nemožno sa stotožniť s námietkou okresného prokurátora o tom, že vierohodnosť výpovede poškodenej nebola spochybnená žiadnym relevantným spôsobom. Odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade, ak má slúžiť výpoveď svedka (poškodenej) ako jediný dôkaz, preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších

podporných dôkazov, musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybiteľný.

V posudzovanom prípade hodnovernosť výpovede poškodenej spochybňuje v prvom rade výpoveď samotného obžalovaného, pričom jeho výpoveď bola podporená výpoveďami ďalších svedkov - spoločných susedov obžalovaného a poškodenej. Všetci sa zhodne zhodli na tom, že poškodená je výrazne konfliktnéj povahy, opakovane verbálne útočí na obyvateľov obce, vulgárne im nadáva, vyvoláva konflikty, obťažuje okolie svojimi psami, ktorých chov zrejme nezvláda. Svedkovia zhodne vypovedali aj o fyzických inzultáciách medzi poškodenou a jej dcérou, kedy po sebe hádzali rôzne predmety (poháre, obuvák...), pričom poškodená aj napriek svedectvu viacerých osôb tieto skutočnosti popierala.

Výpoveď poškodenej o vyhrážkach za použitia zbrane priamo poprela okrem obžalovaného aj jeho manželka, ktorá bola v čase skutku v ich rodinnom dome, odkiaľ počula krik (hádku medzi obžalovaným a poškodenou). Obaja popreli, že by obžalovaný použil zbraň, popreli i to, že by obžalovaný skutočne zbraň vlastnil a držal. Po príchode policajnej hliadky mal obžalovaný záujem o vykonanie domovej prehliadky na preukázanie zistenia, že nie je držiteľom zbrane, pričom sa javí nelogické, aby obžalovaný riskoval trestné stíhanie tým, že by sám vyzýval na domovú prehliadku v prípade, že by hrozilo zaistenie zbrane. Poškodená mala zbraň vidieť cez tieniacu sieť a vysadené tuje, t.j. výhľadové možnosti poškodenej boli obmedzené. Svedok W. (člen policajnej hliadky) uviedol, že samotná hlavica hadice, ktorú mal obžalovaný na svojom pozemku mohla byť zamenená so strelnou zbraňou.

Pochybnosti o pravdivosti tvrdenia poškodenej vyvoláva aj čas, kedy ku skutku malo dôjsť. Kým poškodený uviedla, že po vyhrážkach bezodkladne privolala hliadku, ktorá prišla na miesto približne do polhodiny, obžalovaný a jeho manželka vypovedali tak, že hliadka prišla na miesto až po uplynutí niekoľkých hodín, t.j. po ukončení verbálneho konfliktu, čo vyvoláva pochybnosti o tom, prečo v prípade údajných vyhrážok so zbraňou v ruke poškodená privolala policajnú hliadku až po uplynutí niekoľkých hodín, kedy sa už aj ona aj obžalovaný venovali iným činnostiam a konflikt bol skončený. Príslušníci privolanej hliadky vypovedali o tom, že obžalovaný bol pri riešení priestupku pokojný, umožnil obhliadku svojej záhrady, pričom hliadka nevzhliadla žiaden dôvod, pre ktorý by mal byť obžalovaný obmedzený na osobnej slobode či predvolaný na výsluch. Vec riešili ako priestupok.

Ďalšou skutočnosťou, ktorá významne znižuje vierohodnosť výpovede poškodenej je zavádzajúce tvrdenie o počte chovaných psov, kedy v prípravnom konaní uviedla, že mala celkom sedem psov, avšak na hlavnom pojednávaní zrejme uvedomujúc si zákonné obmedzenie pri chove psov na vidieku už vypovedala o troch psoch. Na tomto mieste je nutné poukázať na to, že chov psov vo vidieckych oblastiach je obmedzený, na počet tri, preto pokiaľ poškodená chovala sedem psov, sama sa dopúšťala porušenia zákona, pričom logicky tieto psy museli narúšať pokojné spolunažívanie v obci. Nemožno opomenúť na výpoveď svedkyne G., ktorá vypovedala, že pôvodná majiteľka rodinného domu poškodenej uviedla, že poškodená práve kvôli chovu psov vybuduje betónový plot. Tento plot však nevybudovala, stalo sa tak až po tom, ako došlo ku konfliktu, ktorý je predmetom trestného stíhania a zároveň po tom, ako už sám obžalovaný vyvinul aktivitu a požiadal starostu obce o povolenie na vybudovanie betónového plotu.

Výpoveď poškodenej nebola podporená v podstate žiadnymi dôkazmi (či už priamymi alebo nepriamymi), okrem uvedeného sa nepotvrdilo ani hádzanie delobuchov obžalovaným na pozemok poškodenej, či iné útoky obžalovaného na jej psov. V tejto súvislosti sa žiada dodať i to, že aj napriek tomu, že vlastnícke právo je chránené a pôsobí erga omnes (t.j. voči všetkým), vlastník pozemku je však pri výkone vlastníckeho práva obmedzený práve vlastníckym právom svojho suseda. Vlastníkovi je povinný zdržať sa všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného, a čím by narúšal výkon jeho práv. Vlastník veci nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami a inými rušivými vplyvmi. Nie je namieste dovoľávať sa toho, že na svojom pozemku si môže poškodená robiť čo chce.

V danej trestnej veci sa nevyžaduje, aby bolo bez pochybností preukázané, že sa skutok nestal, naopak, pre oslobodenie spod obžaloby stačí len pochybnosť o tom, či sa skutok stal v zmysle zásady in dubio pro reo, čo bol prípad tu prejednávanej veci. Vzhľadom na výrazné pochybnosti o ustálení priebehu

skutku potom nebolo možné rozhodnúť inak ako o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku tak, ako správne rozhodol okresný súd.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Pokiaľ ide o odvolanie zahlásené poškodenou, odvolací súd dodáva:

Podľa § 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Trestný poriadok definuje poškodeného v § 46 ods. 1 ako osobu, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Podľa ustálenej rozhodovacej činnosti súdov treba za poškodeného považovať fyzickú alebo právnickú osobu (i štát), a to aj vtedy, ak jej páchatel škodu spôsobenú trestným činom ešte pred začatím trestného stíhania, prípadne počas jeho priebehu, celú nahradil. (judikát R III/1967).

Procesné aktivity poškodeného majú byť zamerané tak, aby sa vytvoril podklad pre odškodnenie poškodeného. V základnom trestno-procesnom vzťahu (vo vzťahu prokurátora, ktorý obhajuje záujmy štátu na jednej strane a obvineného ako páchatela trestnej činnosti na druhej strane), v ktorom sa rozhoduje otázka viny a trestu, má síce poškodený právo aktívne vystupovať pri zisťovaní skutkového stavu veci, nemá však postavenie strany oprávnenej uplatňovať trestné obvinenie. Poškodený, ktorý má v trestnom konaní právo uplatniť nárok na náhradu škody a tento nárok aj uplatnil, je procesnou stranou až v tzv. adhéznom konaní (prebiehajúcim kontinuálne so súdnym konaním o vine), v ktorom sa rozhoduje o ním uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom a v rámci ktorého mu je garantované základné právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. (porovnaj Uznesenie ÚS SR II. ÚS 180/09-10 zo dňa 5. mája 2009).

Tomu zodpovedá aj právna úprava v ustanovení § 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého môže rozsudok napadnúť odvolaním môže poškodený iba pre nesprávnosť výroku o náhrade škody. Poškodený tak disponuje opravným prostriedkom len proti rozhodnutiu súdu o uplatnenom nároku na náhradu škody, nemôže napadnúť odvolaním rozsudok v časti týkajúcej sa rozhodovania o vine a treste obžalovaného.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd odvolanie poškodenej, ktoré zahlásila bezprostredne po vyhlásení napadnutého rozsudku bez akéhokoľvek vecného odôvodnenia podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietol, keď bolo podané neoprávnenou osobou vo vzťahu k výroku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.